YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
14 päivänä marraskuuta 1984 *

Asiassa 323/82,

SA Intermills, kotipaikka Andenne (Belgia), edustajinaan asianajaja Léon Goffin, Bryssel, asianajaja Jean-Marie de Backer, Bryssel, ja asianajaja Jean-Louis Lodomez, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa Ernest Arendtin toimisto, 34 B rue Philippe-II,

kantajana,

jota tukevat

SA Intermills-Industrie Andenne, kotipaikka Andenne,

SA Intermills-Industrie Pont-de-Warche, kotipaikka Malmédy,

SA Intermills-Industrie Steinbach, kotipaikka Malmédy,

joiden kaikkien edustajina asianajajat Goffin, de Backer ja Lodomez, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Ernest Arendt,

väliintulijoina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään komission oikeudellisen yksikön virkamies Marie-José Jonczy, prosessiosoite Luxemburgissa c/o komission oikeudellisen yksikön virkamies Manfred Beschel, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastaajana,

jossa vaaditaan Belgian hallituksen eräälle paperialan yritykselle myöntämästä tuesta 22 päivänä heinäkuuta 1982 tehdyn komission päätöksen 82/670/ETY kumoamista,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti A. J. Mackenzie Stuart, jaostojen puheenjohtajat G. Bosco, O. Due ja C. Kakouris sekä tuomarit P. Pescatore, A. O'Keeffe, T. Koopmans, U. Everling ja K. Bahlmann,

julkisasiamies: P. VerLoren van Themaat,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 17.12.1982 saapuneella, ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan nojalla nostamallaan kanteella SA Intermills (jäljempänä kantaja), kotipaikka Andenne, on vaatinut Belgian hallituksen eräälle paperialan yritykselle myöntämästä tuesta 22 päivänä heinäkuuta 1982 tehdyn komission päätöksen 82/670/ETY (EYVL L 280, s. 30) kumoamista.

2 Kannetta tukee väliintulijoina kolme yritystä - SA Intermills-Industrie Andenne, SA Intermills-Industrie Pont-de-Warche ja SA Intermills-Industrie Steinbach - jotka hyväksyttiin väliintulijoiksi yhteisöjen tuomioistuimen 22.6.1983 tekemällä päätöksellä. Näitä yrityksiä nimitetään jäljempänä "väliintulijoiksi"; ilmausta "kantajat" käytetään, kun tarkoitetaan sekä pääasian kantajaa että väliintulijoita.

3 Siltä osin kuin tosiasioiden selvittäminen kanteen kohteena olevan päätöksen sekä oikeudenkäyntiasiakirjoissa ilmoitettujen tietojen perusteella on mahdollista, Belgian valtion Vallonian hallintoalueen välityksellä myöntämän tuen avulla rahoitettu rakenneuudistus sisälsi kantajien tuotantotoiminnan uudelleen suuntaamisen siten, että siirryttiin massatuotannosta erikoispaperin valmistukseen, jolla on korkea jalostusarvo. Rakenneuudistuksen yhteydessä kaksi toimipaikkaa – Saint-Servais'n toimipaikka ja Huizingenin tehdas (jälkimmäinen sijaitsee Flaamin alueella ja on ryhmän toisen yrityksen alainen) – suljettiin; samanaikaisesti Andennen, Pont-de-Warchen ja Steinbachin toimipaikkojen tuotanto järjestettiin uudelleen ja saatettiin sellaisten teollisuusyritysten alaisuuteen, joista kukin oli itsenäinen oikeushenkilö.

4 Kanteen kohteena olevan päätöksen sisällöstä voidaan esittää seuraava yhteenveto:

Vuoden 1980 kuluessa komissio sai tietoonsa, että eräs paperialan yritys on saanut Belgian viranomaisilta tukea sellaisten lainojen muodossa (1 076 miljoonan Belgian frangin (BEF) matalakorkoisen lainan ja 510 miljoonaa Belgian frangia palautettavia ennakkoja), jotka liittyivät asianomaisen yrityksen rakenneuudistustoimien toteuttamiseen, sekä tukea Vallonian alueviranomaisen hankkiman 2 350 miljoonan BEF:n suuruisen pääomasijoituksen muodossa; näiden tukien vaikutuksesta yritys välttyi erittäin vaikealta taloudelliselta tilanteelta.

Komissio muistutti Belgian hallitusta 23.7.1980 päivätyllä tiedonannollaan perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdasta sille seuraavista velvollisuuksista, jotka koskevat tukihankkeista ilmoittamista etukäteen. Belgian hallitus ilmoitti kyseisestä tuesta 6.2.1981 päivätyllä kirjeellään. Kyseisestä ilmoituksesta käy ilmi, että Vallonian alueviranomainen oli tehnyt tuen myöntämistä koskevan päätöksen jo 17.7.1980. Päätettyään aloittaa 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn komissio ilmoitti, että sen Belgian hallitukselle huomautusten esittämistä varten myöntämä määräaika päättyisi 10.4.1981. Belgian hallitus esitti lopulta 4.8.1981 huomautuksensa komissiolle, mutta vasta saatuaan asiasta muistutuksen. Perustamissopimuksen 93 artiklassa määrätyn tutkintamenettelyn yhteydessä kolmen valtion hallitukset esittivät vastalauseensa Belgian viranomaisten käyttöön ottaman tuen suhteen, ja tukea vastusti myös kaksi ammattijärjestöä ja eräs yritys, jotka huomauttivat kyseisellä alalla vallitsevasta ylikapasiteetista.

Komissio katsoo, että käsiteltävänä olevassa asiassa Belgian viranomaisten myöntämä tuki muuttaa jäsenvaltioiden välisen kaupan edellytyksiä ja vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Se katsoo yrityksen olleen erittäin vaikeassa taloudellisessa tilanteessa, jossa ei ollut mahdollista luottaa sellaisten pääomamarkkinoiden apuun, joita ei ole tuettu; komission mielestä 2 350 miljoonan BEF:n suuruisen pääomasijoituksen toteuttamisella oli tarkoitus voittaa yrityksen taloudelliset vaikeudet. Komission mukaan 92 artiklan 1 kohdassa esitettyä tukeen liittyvää kieltoa voidaan soveltaa myös valtion tai aluevi-ranomaisten tai muiden julkisten elinten suorittamiin pääomasijoituksiin.

Komissio on myös tutkinut kysymystä, voidaanko kyseiseen tukeen soveltaa perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan määräysten perusteella tehtävää poikkeusta. Ottaen huomioon, että kyseinen määräys tekee mahdolliseksi "tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen tukemiseen" tarkoitetun tuen myöntämisen, komissio arvioi, että tukea, joka myönnetään matalakorkoisena lainana tai palautettavina ennakkoina, voidaan pitää perustamissopimuksessa esitettyjen vaatimusten mukaisena; kyseiset luotot liittyvät sen mukaan tosiasiallisesti yhteisön edun mukaisen investointiohjelman toteuttamiseen, siltä osin kuin sen tarkoituksena on massatuotantona valmistettavan paperin tuotannon vähentäminen ja yrityksen uudelleen suuntaaminen erikoispaperin, jolla on korkea jalostusarvo, valmistukseen.

Komissio arvioi sen sijaan, että 92 artiklan 3 kohdan nojalla poikkeusta ei voida soveltaa Belgian viranomaisten pääomasijoituksen muodossa myöntämään tukeen, koska tämä osa tuesta ei suoraan liity yrityksen rakenneuudistukseen; sen mukaan on tosiasiallisesti kysymys "tervehdyttämistuesta", jolla autetaan yritystä noudattamaan tekemiään taloudellisia sitoumuksia. Tässä yhteydessä komissio huomauttaa, että "sellainen tuki, jonka tarkoituksena on tuotantokapasiteetin jatkuvan käytön mahdollistaminen, on erityisen vakavasti kilpailun edellytyksiä rajoittava, koska markkinavoimien vapaa toiminta edellyttäisi normaalisti yrityksen sulkemista, mikä puolestaan mahdollistaisi kilpailukykyisempien yritysten kehittymisen".

Näiden havaintojen perusteella komissio päätti 1 artiklassa, että matalakorkoisena lainana tai palautettavina ennakkoina myönnettävät tuet katsotaan yhteismarkkinoille soveltuviksi, kun taas tuet pääomasijoitusten muodossa ovat perustamissopimuksen 92 artiklan vastaisia.

Päätöksen 2 artiklassa määrätään, että Belgian kuningaskunnan on tiedotettava komissiolle kolmen kuukauden määräaikaa noudattaen "toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut estääkseen sen, etteivät osuuksien muodossa myönnetyt tuet tulevaisuudessa enää aiheuta kilpailun vääristymistä".

5 Komissio ei vastusta kanteen tutkittavaksi ottamista. Vaikka kanteen kohteena oleva päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle, komissio myöntää, että se koskee suoraan ja erikseen kantajana olevaa yritystä, joka on kyseisen tuen saaja, 173 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

6 Menettelyvirheitä koskevien kanneperusteiden lisäksi kantaja esittää tiettyjä muita kanneperusteita, jotka koskevat tosiasioiden epätäsmällistä arviointia 92 artiklan 1 ja 3 kohdassa esitettyjen perusteiden osalta sekä perustelujen ristiriitaisuutta ja riittämättömyyttä.

7 Väliintulijoina olevat kolme yritystä ovat esittäneet pääasiallisesti samat kanneperusteet; lisäksi ne väittävät, ettei komissio ole ottanut huomioon sitä, että juuri kanteen kohteena olevalla tuella rahoitetun rakenneuudistuksen seurauksena niistä kustakin tuli 22.7.1982 tehdyssä päätöksessä tarkoitetusta Intermills-yhtiöstä erillinen oikeushenkilö. Niiden mukaan komissio ei ole ottanut tätä seikkaa huomioon.

8 Koska tämä kysymys on ratkaistava ennen asianosaisten esittämien väitteiden arvioimista, on ensiksi tarkasteltava, mikä on kantajien asema suhteessa kanteen kohteena olevaan päätökseen.

Intermills-ryhmän rakenne

9 Kantajat esittävät, että komissio on esittänyt asianomaisten yritysten tilanteen epätarkasti katsoessaan, että ainoastaan pääasian kantaja on saanut kyseistä lainojen, palautettavien ennakkojen ja pääomasijoitusten muodossa myönnettyä tukea. Niiden mukaan jo ennen kuin kanteen kohteena oleva päätös oli tehty – kesäkuussa 1980 – oli perustettu kolme uutta, itsenäistä yritystä, jotka saivat tukea Vallonian hallintoalueen tekemien pääomasijoitusten muodossa; kyseisen tuen määrä nousi 850 miljoonaan BEF:iin, joka sisältyy päätöksessä ilmoitettuun 2 350 miljoonaan. Uusien yritysten luomisen jälkeen pääasian kantajalla ei ollut enää omaa teollista toimintaa. Kantajien mukaan on siis väärin katsoa, että pääomasijoitus oli kokonaan tarkoitettu avuksi entisen Intermills-yhtiön taloudellisiin sitoumuksiin, jotta se selviytyisi äärimmäisen epävarmasta taloudellisesta tilanteestaan.

10 Lisäksi väliintulijat väittävät, että ETY:n perustamissopimuksen 222 artiklassa tarkoitettua, omistusoikeusjärjestelmää koskevaa periaatetta on rikottu, koska jättäessään huomioon ottamatta uusien tehdasyritysten luomisen komissio tosiasiallisesti esti Vallonian alueen pääomaosuuksien hankkimisen alueelleen perustetuista yrityksistä.

11 Kantajien itsensä esittämistä tiedoista käy ilmi, että rakenneuudistuksen seurauksena Vallonian hallintoalueella on määräämisvalta sekä Intermills-yhtiössä että kolmessa uudessa teollisuusyrityksessä ja että tuotantolaitosten kolmeen uuteen yritykseen siirtämisen jälkeen Intermills-yhtiö on edelleen niissä osallisena. On siis syytä todeta, että huolimatta siitä, että kolmesta teollisuusyrityksestä kukin on vanhasta Intermills-yhtiöstä erillinen oikeushenkilö, nämä yritykset muodostavat yhtenäisen ryhmän - ainakin Belgian viranomaisten myöntämän tuen kannalta tarkasteltuna. Se, että komissio katsoi ryhmän kokonaisuudessaan muodostavan perustamissopimuksen 92 artiklan kannalta yhden "yrityksen", oli siis perusteltua.

12 On lisäksi huomautettava, että korostaessaan sitä, että kanteen kohteena olevan tuen avulla toteutettu rakenneuudistus on yhtenäinen kokonaisuus sekä teollisesta että taloudellisesta näkökulmasta, kantajat ovat epäsuorasti myöntäneet entisen yrityksen ja uusien yritysten muodostavan yhtenäisen taloudellisen kokonaisuuden.

13 Lopuksi on todettava, ettei komission voida väittää jättäneen päätöksessään huomioimatta perustamissopimuksen 222 artiklaa, jonka mukaisesti kyseisellä sopimuksella "ei puututa jäsenvaltioiden omistusoikeusjärjestelmiin". Valtion tukea koskevien perustamissopimuksen sääntöjen soveltaminen ei tosiasiallisesti millään tavoin vaikuta Vallonian alueen viranomaisen sellaisille uusille teollisuusyrityksille suomaan oikeudelliseen asemaan, jotka on perustettu sen avustuksella.

14 Edellä olevasta seuraa, että kanneperuste, jonka mukaan komissio on jättänyt huomioon ottamatta kantajan ja väliintulijoiden oikeudellisen aseman, on hylättävä.

Menettelyä koskevat perusteet

15 Muodon ja menettelyn osalta kantajat esittävät ensiksi, ettei niiltä - vastoin 93 artiklan 2 kohdan määräyksiä - nimenomaisesti vaadittu huomautusten

esittämistä ennen päätöksen tekemistä siitä, onko niille myönnetty tuki perustamissopimuksen kanssa yhteensoveltuva. *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 20.3.1981 (EYVL 1981, C 61, s. 3) julkaistu yleisluonteinen ilmoitus ei täytä tässä määräyksessä asetettuja edellytyksiä.

16 Perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaan komissio tekee tukea koskevan päätöksen "vaadittuaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa". On huomattava, ettei kyseisessä määräyksessä ilmauksella "ne, joita asia koskee", tarkoiteta ainoastaan sitä yritystä tai niitä yrityksiä, joiden hyväksi kyseistä tukea maksetaan, vaan myös henkilöitä, yrityksiä tai yhteenliittymiä, joiden etuihin tuen myöntäminen saattaa vaikuttaa, erityisesti kilpailevia yrityksiä ja ammattijärjestöjä. Toisin sanoen kysymyksessä on tarkemmin määrittelemätön kohderyhmä.

17 Tästä seuraa, ettei 93 artiklan 2 kohdassa tarkoiteta sitä, että yksittäisiä henkilöitä olisi erikseen vaadittava esittämään näkemyksensä. Sen tarkoituksena on ainoastaan velvoittaa komissio toimimaan siten, että kaikille niille henkilöille, joita asia mahdollisesti koskee, tiedotetaan asiasta ja annetaan tilaisuus esittää näkemyksensä. Näissä olosuhteissa *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistu tiedonanto on asianmukainen keino tiedottaa menettelyn alkamisesta kaikille asianomaisille.

18 Mainitussa tiedonannossa, jonka aiheena oli "tuen myöntäminen Belgiassa paperialan yritykselle, jolla on kuusi toimipaikkaa Belgiassa ja jonka pääasiallisia tuotteita ovat paino- ja kirjoituspaperi", esitetyt täsmennykset olivat käsiteltävänä olevassa asiassa niin täsmällisiä, että asianomaisten yritysten – jotka kyseisenä ajankohtana olivat täysin selvillä niille jo myönnetystä tuesta – täytyi täysin epäilyksettä ymmärtää, että komission tutkimuksessa tarkoitettiin niitä.

19 Näiden syiden vuoksi tämä kanneperuste on hylättävä.

20 Kantaja väittää lisäksi, että komissio on kyseisessä tiedonannossa julkistanut päätöksensä etukäteen käyttäen seuraavaa sanamuotoa: "Komissio toteaa, että kyseinen tuki muuttaa jäsenvaltioiden välisen kaupan edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla".

21 On totta, että komission käyttämä sana "toteaa" voi antaa sen ensivaikutelman, että komissio on tehnyt etukäteen asiasta päätelmänsä, joita se ei 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti saisi tehdä ennen kuin se on antanut asianomaisille tilaisuuden esittää huomautuksensa; mainitussa määräyksessä määrätyn

menettelyn kulun kannalta tarkasteltuna kyseisellä tiedonannolla ei kuitenkaan ollut eikä voinut olla muuta vaikutusta kuin tiedottaminen Belgian viranomaisten myöntämää tukea koskevan tutkintamenettelyn alkamisesta. Tämä kävi lisäksi selvästi ilmi siitä, että tiedonannossa vaadittiin asianomaisia esittämään huomautuksensa määräajassa. Tässä vaiheessa komissiolla oli sitä paitsi täysi oikeus esittää ne varaukset, joita sillä oli esitettävänä tietoonsa tulleen hankkeen suhteen antaakseen niille, joita asia koskee, tiedon ensireaktiostaan ja mahdollistaakseen sen, että asianomainen yritys voi puolustaa etujaan.

22 Tämä kanneperuste on siis myös hylättävä.

Tosiasioiden epätäsmällistä arviointia ja perustelujen ristiriitaisuutta ja riittämättömyyttä koskeva kanneperuste

23 Kantajat arvostelevat kanteen kohteena olevaa päätöstä – tekemättä tässä yhteydessä eroa 92 artiklan 1 ja 3 kohdan soveltamisen välillä – siitä, että se perustuu tosiasioiden virheelliseen arviointiin ja on ristiriitaisesti ja tietyiltä osin riittämättömästi perusteltu.

24 Kantajat esittävät erityisesti, että pääomasijoituksen muodossa myönnetty tuki ei ole, kuten komissio väittää, ainoastaan "tervehdyttämistuki", jonka tarkoituksena on ratkaista yrityksen taloudelliset ongelmat; niiden mukaan tuen tämä osa – yhdessä lainojen ja ennakkojen kanssa, jotka komissio katsoo perustamissopimuksen kanssa yhteensoveltuviksi – kattoi ne kustannukset, jotka aiheutuivat kannattamattoman tuotannon lopettamisesta, ja auttoi yritystä suuntaamaan toimintansa sellaiseen tuotantoon, jonka kannattavuusnäkymät ovat paremmat. Tässä yhteydessä kantajat korostavat, että erilaiset rahoituspanokset ovat samalla tavalla edesauttaneet koko kyseisen rakenneuudistussuunnitelman toteuttamista ilman, että niiden käytön suhteen on mahdollista tehdä eroa pääomasijoitusten ja lainojen tai ennakkojen muodossa suoritettujen panosten välillä.

25 Lisäksi kantajat väittävät, että kanteen kohteena olevan päätöksen perustelut ovat ristiriitaisia. Niiden mukaan perustamissopimuksen kanssa yhteensoveltumattomaksi katsotun tuen tarkoituksena oli rakenneuudistus, toisin sanoen massatuotantona valmistettavan paperin tuotannon lakkauttaminen ja yrityksen suuntaaminen erikoispaperin valmistukseen, mitä komissio kuvaa samassa päätöksessä yhteisön edun mukaiseksi taloudelliseksi tavoitteeksi.

26 Lopuksi kantajat katsovat, että kanteen kohteena olevan päätöksen perustelut ovat riittämättömät, koska komissio ei ole lainkaan osoittanut, miten kanteen kohteena olevan tuen myöntäminen on vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristänyt kilpailua yhteismarkkinoilla. Sen sijaan että kyseinen tuki olisi vahvistanut kantajan asemaa markkinoilla, se oli tarkoitettu tuotannon vähentämiseen ja suuntaamiseen taloudellisesti kannattavammille aloille. Tässä yhteydessä kantajat muistuttavat yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 730/79, Philip Morris, 17.9.1980 antamasta tuomiosta (Kok. 1980, s. 2671, 11 kohta), jossa se katsoi tuen aiheuttavan uhkan kilpailulle ainoastaan, jos "valtion taloudellinen tuki vahvistaa yrityksen asemaa jäsenvaltioiden välisessä kaupassa muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna".

27 Komissio perustelee päätöstään esittämällä, että on "ilmeistä", että julkisten elinten hankkima 2 350 miljoonan BEF:n osuus yrityksessä, jonka pääoma ja muut varat olivat 1 250 miljoonaa BEF, voidaan katsoa ainoastaan toimenpiteeksi, jonka tarkoituksena on auttaa yritys selviytymään äärimmäisen epävarmasta taloudellisesta tilanteesta, koska uuden pääoman – josta yritykselle ei aiheudu edes taloudellisia seurauksia – sijoitus ratkaisi yrityksen suuriin taloudellisiin rasituksiin liittyvän keskeisen ongelman. Näin myönnetty tuki vähentää yrityksen kiinteitä kustannuksia ja aiheuttaa siten kilpailun vääristymistä yhteisössä. Jos pääomasijoitus on suurempi kuin tuensaajayrityksen nettovarat, on kysymys sellaisen yrityksen, jonka kohtalona muuten olisi hävitä, olemassaolon turvaamiseksi markkinoilla tarkoitetusta tervehdyttämistoimenpiteestä. Sellainen toimenpide, erityisesti vaikeuksissa olevalla alalla, merkitsee todellisuudessa työttömyyden vientiä muihin jäsenvaltioihin.

28 Komissio myöntää kuitenkin, että kustannuksia, jotka suoraan liittyvät tiettyjen laitosten sulkemiseen liittyviin irtisanomisiin, voidaan pitää osana varsinaisia rakenneuudistuskustannuksia, joita varten yritys on saanut yhteismarkkinoille soveltuvaksi katsottavaa tukea. Koska komissiolle ei ilmoitettu näistä irtisanomisista aiheutuvia todellisia kustannuksia, se ei voinut ottaa niitä huomioon, eivätkä kyseiset kustannukset missään tapauksessa voineet niellä osuuksia kokonaisuudessaan.

29 Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa: "Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

30 Saman artiklan 3 kohdan c alakohdan - johon kanteen kohteena olevassa päätöksessä viitataan - mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuvana voidaan pitää "tukea tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen", jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

31 Edellä mainituista määräyksistä käy ilmi, että perustamissopimuksessa tarkoitetaan valtion tukea tai valtion varoista "muodossa tai toisessa" myönnettyä tukea. Tästä seuraa, ettei voida tehdä eroa sen mukaan, onko tuki myönnetty lainan muodossa vai pääomasijoituksena yritykseen. Kummassakin edellä mainitussa muodossa myönnetty tuki kuuluu 92 artiklan soveltamisalaan, jos kyseisessä määräyksessä esitetyt edellytykset täyttyvät.

32 Kuten komissio on itse myöntänyt, tuen myöntämistä erityisesti valtion tai julkisyhteisön tekemien pääomasijoitusten muodossa ei voida ilman muuta pitää perustamissopimuksen määräysten vastaisena. Riippumatta siitä, myönnetäänkö tuki lainojen vai pääomasijoitusten muodossa, komission on tutkittava, onko se perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan vastainen, ja jos näin on, arvioitava, voidaanko sitä mahdollisesti saman artiklan 3 kohdan nojalla olla pitämättä perustamissopimuksen vastaisena, sekä perusteltava päätöksensä.

33 Näiden arviointiperusteiden nojalla kantajien esittämä kritiikki vaikuttaa perustellulta siltä osin kuin kanteen kohteena olevassa päätöksessä tosiasiallisesti on ristiriitaisuuksia ja siltä osin kuin siinä ei tiettyjen ratkaisevien seikkojen osalta perustella komission toimintaa. Nämä epävarmuudet ja ristiriitaisuudet koskevat sekä tuen taloudellisia perusteita että kysymystä siitä, vääristääkö kyseinen tuki kilpailua yhteismarkkinoilla.

34 Ensiksi - siltä osin kuin on kysymys tuen taloudellisista perusteista - komissio myöntää päätöksensä perusteluissa, että rakenneuudistuksen tavoite, johon kantajat pyrkivät, vastaa sinänsä tavoitetta, johon komissio itse pyrkii Euroopan paperiteollisuuden kehityksen osalta. Tämä tekijä näyttää olevan se olennainen peruste, joka sai komission myöntämään, että matalakorkoisen lainan tai ennakkojen muodossa myönnetty tuki on perustamissopimuksen kanssa yhteensoveltuva.

35 Komissio ei ole sen sijaan lainkaan antanut varmistettavissa olevaa perustetta sille, miksi sen arvio julkisen vallan pääomasijoituksesta tuensaajayritykseen on erilainen. Tässä yhteydessä se ilmoittaa ainoastaan, että kyseinen pääomasijoitus ei "suoraan liittynyt yrityksen rakenneuudistukseen", ja että -

ottaen huomioon yrityksen kirjaamat tappiot useiden varainhoitovuosien ajan – kysymys oli yksinomaan taloudellisesta "tervehdyttämistuesta"; kirjallisen menettelyn kuluessa komissio täsmensi, että julkisen vallan osuus oli määrältään suurempi kuin yrityksen pääoma ja vararahastot. Tehdessään nämä arviot ilmoittamatta muita perusteita kuin ne, joihin edellä on juuri viitattu, komissio ei ole lainkaan antanut asianmukaista selitystä sille, miksi kyseistä rakenneuudistusta – joka oli samanaikaisesti teollinen ja taloudellinen ja joka kantajien mukaan muodosti yhtenäisen kokonaisuuden – koskevassa arviossa tehtiin niin jyrkkä ero matalakorkoisen lainan muodossa myönnetyn tuen ja pääomasijoitusten muodossa myönnetyn tuen vaikutusten välillä.

36 Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että menettelyn aikana komissio myönsi, että vaikka se oli pitänyt lainvastaisia pääomasijoituksia kokonaisuutena, saattoivat ne sen mukaan olla perustamissopimuksen kanssa yhteensoveltuvia, jos ne oli tarkoitettu kattamaan irtisanomisista aiheutuvat kulut, jotka liittyivät kannattamattoman tuotannon lakkauttamiseen. Vaikuttaa näin ollen siltä, ettei uudistuksesta aiheutuvia irtisanomiseen liittyviä kustannuksia, jotka ovat toimenpiteen kannalta olennainen tekijä, myöskään ole arvioitu asianmukaisesti.

37 Siltä osin kuin on kysymys kanteen kohteena olevan tuen kilpailua rajoittavasta vaikutuksesta yhteismarkkinoilla, komissio on viitannut toisaalta 92 artiklan 1 kohdan määräyksiin ja toisaalta 3 kohdassa esitettyyn vaatimukseen, jonka mukaan tukea voidaan olla pitämättä yhteismarkkinoille soveltumattomana ainoastaan, jos sen myöntäminen ei muuta kaupan edellytyksiä yhteisen edun vastaisella tavalla.

38 Ensimmäisen näkökohdan osalta aihetta koskevissa johdanto-osan kappaleissa mainitaan ainoastaan kolmen jäsenvaltion, kahden ammatillisen järjestön ja erään kyseisen alan yrityksen esittämät vastalauseet. Kyseistä viittausta lukuun ottamatta päätöksessä ei lainkaan anneta konkreettista esimerkkiä kilpailun rajoittumisesta.

39 Toisen näkökohdan osalta komissio – todettuaan, että pääomasijoitusten muodossa myönnetty tuki ei suoraan liity yrityksen rakenneuudistukseen, vaan että on kyse "tervehdyttämistuesta" – ilmoittaa, että sellainen tuki "on erityisesti kilpailun edellytyksiä rajoittava, koska markkinavoimien vapaa toiminta vaatisi normaalisti yrityksen sulkemista, mikä antaisi kilpailukykyisemmille yrityksille mahdollisuuden kehittyä". Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että vanhojen velkojen maksaminen, jonka tarkoituksena on yrityksen tervehdyttäminen, ei välttämättä muuta kaupan edellytyksiä 92

artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, jos kyseiseen toimenpiteeseen liittyy esimerkiksi rakenneuudistushanke. Ei ole osoitettu, miksi käsiteltävänä olevassa asiassa kantajan toiminta markkinoilla myönnetyn tuen avulla toteuttavan tuotannon uudelleensuuntaamisen seurauksena olisi luonteeltaan sellaista, että se muuttaisi kaupan edellytyksiä niin suuressa määrin, että yrityksen tuhoutuminen olisi ollut sen tervehdyttämistä parempi vaihtoehto.

40 Näiden perusteiden vuoksi kanteen kohteena oleva päätös on kumottava.

41 Ottaen huomioon kaiken edellä mainitun ei vaikuta olevan tarpeen tarkastella käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvien tosiasioiden epätäsmällistä arviointia koskevaa kanneperustetta eikä myöskään kanneperustetta, jonka mukaan kanteen kohteena olevalla päätöksellä loukataan kantajien siviilioikeudellisia oikeuksia ilman, että asianomaisten käytettävissä ETY:n perustamissopimuksessa määrätyn oikeusjärjestelmän mukaan olisi Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevan yleissopimuksen 6 artiklan vaatimusten mukainen oikeussuojakeino.

Oikeudenkäyntikulut

42 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska komissio on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Belgian hallituksen paperialan yritykselle myöntämästä tuesta 22 päivänä heinäkuuta 1982 tehty komission päätös 82/670/ETY kumotaan.**

2) **Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut mukaan lukien väliintulijoiden kulut.**

Mackenzie Stuart Bosco Due Kakouris

Pescatore O'Keeffe Koopmans Everling Bahlmann

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä marraskuuta 1984.

D. Louterman
määrätty kirjaaja
hallintovirkamies

A. J. Mackenzie Stuart
presidentti